GEMEENTE Arnhem

20-12-2022

Startnotitie / Participatievoorstel
Een nieuwe woonvisie: 2023-2028

1. Het begin van een nieuwe woonvisie

Arnhem is van ons allemaal en biedt gelijke kansen aan iedereen.

Onze stad bevindt zich in een bruisende periode. Al lopende door de stad zien we dat de stad verandert en dat er veel wordt bijgebouwd. We vinden het fijn dat veel inwoners het groene Arnhem weten te vinden en dat steeds meer mensen hier een prettig thuis kunnen maken. Deze veranderingen en de nieuwe inwoners geven een hoop nieuwe energie aan de stad, die de stad opnieuw doet opleven. Voor veel mensen blijkt Arnhem, terecht, een aantrekkelijke woonstad. Dat zien we ook terug in cijfers over de woningbouwbehoefte. Tot 2030 zullen er zeker nog zo'n tienduizend huishoudens zijn die in Arnhem een woning willen vinden. Iets verder vooruit, in het jaar 2040, willen we dat er 16.000 woningen meer zijn dan nu.

Tegelijkertijd zien we binnen deze veranderende stad dat de kansen en de situaties waarin mensen moeten leven niet gelijk zijn verdeeld. Naast de snelheid van de groeiende stad, wordt Arnhem ook gekenmerkt door een ander verhaal, namelijk dat van een kloof die onze stad verdeelt en die grote gevolgen heeft voor veel van onze inwoners.

Uiteraard zijn er veel Arnhemmers met wie het goed gaat, die prettig kunnen wonen en die misschien zelfs wel wat rijker zijn geworden door de snel stijgende huizenprijzen van de afgelopen jaren. Helaas zien we ook een Arnhem waar het water bij veel bewoners tot aan de lippen staat en die hun woonlasten moeilijk of helemaal niet kunnen opbrengen. Ook zijn er veel Arnhemmers die vastzitten in hun (ouderlijk) huis en niet kunnen doorstromen naar een geschiktere of betaalbare woning. Dit alles stelt ons voor een grote opgave, omdat woonzekerheid en het hebben van een betaalbare en gezonde woning voorwaardelijk is voor de kansen die mensen hebben om een goed leven op te bouwen.

De woonongelijkheid in onze stad bestaat niet alleen tussen mensen onderling, maar zien we ook sterk terug tussen de verschillende wijken. Sommige buurten in onze stad zijn kwetsbaarder dan andere buurten en ook stapelingen van complexe problemen rondom werkloosheid, (geestelijke) gezondheid en criminaliteit concentreren zich sterk in een aantal gebieden.

Terwijl onze stad snakt naar betaalbare woningen, zijn de mogelijkheden van Arnhemmers om een fijne woning te bemachtigen de afgelopen jaren te veel beperkt door de regels van de vrije markt. En daarmee dus ook door het ontbreken van échte sturing vanuit de overheid. Dit heeft geleid tot lange wachttijden voor sociale huurwoningen en extreme prijsstijgingen voor koopwoningen. Die marktwerking zien we ook nog terug in onze woningbouwplannen: In onze woningbouwplanvoorraad zitten op dit moment te veel dure (huur)woningen, die voor veel mensen van binnen en buiten de stad niet te betalen zijn. Hierdoor zijn met name mensen met lagere en middeninkomens gedwongen genoegen te nemen met te dure of slechte woningen

Op dit moment lijkt zich een kanteling op de woningmarkt voor te doen. Waar dalende prijzen goed kunnen zijn voor woningzoekenden, is het door stijgende materiaal- en personeelskosten ook moeilijker geworden om in een hoog tempo woningen te bouwen. Deze grillige markt vraagt om een heldere gemeentelijke koers.

Een nieuwe woonvisie

Al met al staat Arnhem voor grote opgaven. Om de woonongelijkheid en wooncrisis het hoofd te

bieden, zijn goede en onorthodoxe oplossingen en goed woonbeleid noodzakelijk. We willen dan ook een vooruitstrevende woonvisie aan u voorleggen met dito participatieproces. Met deze startnotitie markeren we de start van het proces om met uw raad en met de stad te komen tot een nieuwe woonvisie 2023-2028.

In de begroting voor het jaar 2023 hebben we ons al voor stevige ambities gesteld voor ons woonbeleid. In het kort willen terug naar het ideaal van goede volkshuisvesting. Dit betekent dat we ons er volop voor gaan inzetten dat alle Arnhemmers in een goede en betaalbare woning kunnen wonen en dat die woning zich bevindt in een fijne en groene leefomgeving.

We doen het samen

Het opstellen van een woonvisie kunnen we niet alleen. Het is voor ons vanzelfsprekend om dit te doen in verbinding met de inwoners van de stad, uw raad, ondernemers, woningcorporaties, hun huurdersorganisaties, en overige maatschappelijke organisaties en initiatiefnemers.

Een woonvisie heeft in de eerste plaats als doel om bewoners goed te laten wonen, nu en in de toekomst. Het stuk is echter meer dan een stip op de horizon, maar zal zowel een overkoepelende visie als concrete maatregelen bevatten die bijdragen aan beter wonen voor Arnhemmers. De woonvisie heeft daarmee effect op huidige en toekomstige bewoners en de stad ver voorbij wat medewerkers van de gemeente, het college of de raad in deze periode direct zullen meemaken. Daarom vinden we het belangrijk om bewoners er écht bij te betrekken en hun zorgen en wensen serieus te nemen. Bewoners zijn immers bij uitstek experts als het gaat om het wonen in Arnhem. Daarom willen we graag in gesprek met een diversiteit aan bewoners. Onze bedoeling is om bewoners op te zoeken waar ze al zijn, op plekken die vertrouwd zijn. Om te horen en serieus te nemen hoe het wonen voor hen in hun dagelijks leven is.

Door daarnaast de organisaties die de woonvisie moeten uitvoeren gelijk goed te betrekken bij de totstandkoming van de woonvisie, zetten we direct verandering in gang.

Hoewel we ervan overtuigd zijn dat onze voorgenomen wijze van participatie leidt tot waardevolle inzichten, willen we ook plezier beleven met u en onze inwoners. We willen hiervoor in samenwerking met CASA in ieder geval één aansprekende avond organiseren over een belangrijke woonkwestie. Ook gaan we een pizza-avond voor woningzoekenden organiseren en een bijeenkomst voor ouderen. Daarnaast schrijven we een prijsvraag uit met de titel ‘Beste Woonidee van Arnhem’.

Bedoeling en leeswijzer

Via het beleidskader ‘Arnhems stappenplan participatie’ hebben we met elkaar afgesproken dat we bij plannen die veel impact hebben een startnotitie met een visie op participatie ter vaststelling naar uw raad sturen.

Deze notitie is het startsein van de woonvisie en onze kans om u aan de voorkant mee te nemen in dit participatieproces. Dit doen we allereerst door uit te leggen waarom we een nieuwe woonvisie ontwikkelen en welke aanpak we zullen volgen.

Hierna gaan we in op ons participatievoorstel, waarbij we ingaan op de vier kernvragen uit het Arnhems stappenplan:

1. *Met welk doel kiezen we voor participatie?*
2. *Wie betrekken we bij het proces?*
3. *Hoe betrekken we belanghebbenden bij het proces?*
4. *Wat doen we met de uitkomsten?*

Wat zijn de kaders en hoe gaan we aan de slag ?…….p.4

Participatievoorstel……..p.7

2. Wat zijn de kaders en hoe gaan we aan de slag?

Woningwet

Uiteindelijk willen we met inwoners en met uw raad komen tot een gedragen nieuwe woonvisie. De wooncrisis, de segregatie in de stad en de geringe woonzekerheid die deze tijden kenmerken vragen om nieuw woonbeleid dat werkt.

In de inleiding van deze notitie schetsten we u al kort voor welke opgaven we op dit moment in Arnhem staan. De huidige Arnhemse woonvisie uit 2015 biedt ons hierbij onvoldoende oplossingen. Met haar 7 jaren is de woonvisie inmiddels ook in formele zin verouderd: Sinds 1 januari 2022 is een gemeentelijke woonvisie verplicht, waarbij een belangrijk punt is dat een woonvisie over een periode van maximaal vijf jaar mag gaan.

Woningcorporaties en meer

Wettelijk gezien heeft de woonvisie een belangrijke relatie met de corporatiesector. Een actuele woonvisie is in dat licht van belang, omdat corporaties naar redelijkheid een bijdrage moeten leveren aan de uitvoering ervan.

In Arnhem kennen we het zogeheten 'Volkshuisvestelijk kader', dat voor het laatst in 2019 door de gemeenteraad is vastgesteld. Dit kader is een uitvoeringsdocument van de woonvisie, waarop woningcorporaties afgelopen jaren hun biedingen voor de prestatieafspraken baseerden. Omdat dit kader dit jaar vervalt en de ambities van de gemeente en van corporaties elkaar dienen te blijven matchen, is het opstellen van een nieuwe woonvisie noodzakelijk. Dat is ook van belang omdat de wereld flink is veranderd sinds onze vorige woonvisie werd opgesteld.

Voor ons is het vanzelfsprekend dat een nieuwe Arnhemse woonvisie een bredere reikwijdte kent dan de opgaven die spelen binnen de corporatiesector. De nieuwe woonvisie dient het overkoepelende document te vormen voor het volledige woonbeleid de komende jaren.

Beleidscontext: Omgevingsvise/Woondeal /Woon-Zorg Visie

Hoewel de woonvisie zal raken aan veel verschillende vraagstukken, waaronder duurzaamheid, betaalbaarheid en leefbaarheid, beperkt de woonvisie zich ook tot volkshuisvestelijke thema's. Van belang hierbij is dat de complexe keuzes over de indeling van de stad en de vraag naar ruimte worden gemaakt in de Omgevingsvisie en in het kader van de verstedelijkingsstrategie. De woonvisie borduurt daarop voort en geeft verder inkleuring aan een aantal belangrijke onderdelen, waarvan de programmering van woningbouwontwikkelingen uitgesplitst naar verschillende gebieden in de stad een belangrijk onderdeel uitmaakt. Over de huisvesting van aandachtsgroepen en ouderen heeft uw raad al een separaat document ontvangen; de Nota Wonen en Zorg. De Nota Wonen en Zorg en de woonvisie, vormen samen onderdeel van het gemeentelijke 'woonprogramma'.

Het besef over de ernst van de crisis is ook doorgedrongen binnen de regio, de provincie en het Rijk. Het bestuurlijke speelveld waarin we ons op dit moment bevinden, is onvergelijkbaar met dat van toen de vorige woonvisie werd opgesteld. Door veranderde wet- en regelgeving hebben we meer instrumenten voorhanden om te sturen en zijn de verhoudingen tussen gemeente, regio, provincie en het Rijk gewijzigd. Op dit moment is een geactualiseerde Woondeal voor de regio Arnhem-Nijmegen in voorbereiding, die ook door uw raad behandeld zal worden. Dit alles vraagt om een hernieuwde visie op de

gemeentelijke wijze om de regie terug te pakken op wonen.

Werkwijze

Om te komen tot een nieuwe woonvisie werken we samen met een extern bureau; Circusvis.

Op dit moment hebben we nog geen uitgewerkt plan van aanpak en zijn de belangrijkste kwesties van de woonvisie nog niet bekend. Dat komt uiteraard omdat we die juist in samenspraak met de stad en uw raad willen bepalen. Om u mee te nemen in het proces, kunnen we u al wel schetsen welke aanpak we zullen volgen om tot een nieuwe visie te komen.

In onze aanpak en gedachtevorming zullen we werken met de OGSM-methode (Objective, Goals, Strategie, Measures). Deze methode is goed geschikt om in een complexe situatie ambitieuze doelen te verbinden met concrete activiteiten. Een te concreet plan is vaak al achterhaald als de inkt nog niet droog is. Het is al snel knellend waar juist ruimte nodig is. Echter, een plan dat te 'hoog over' gaat biedt weinig houvast om te sturen. Het is al snel te ruim, waar juist meer restricties nodig zijn. Met de OGSM-methode kunnen beide valkuilen worden omzeild.

De OGSM-methode begint met het bepalen van het oogmerk ('objective'). Hierbij gaat het om een duidelijke en krachtige verwoording van het kwalitatieve doel. Dit hogere doel moet het hart raken. *Waar wil Arnhem over twintig jaar staan?* Vervolgens wordt dit doel geconcretiseerd in doelstellingen ('goals'). *Waaraan zie je over 5 tot 10 jaar dat er concreet iets veranderd is?*

De strategieën ('strategies') geven aan langs welke wegen het doel bereikt gaat worden. Dit wordt uitgewerkt in een actieplan ('measures'). Bij een gelijkluidend hoger doel en bij dezelfde doelstellingen, kunnen strategieën worden benoemd die soms het wonen sec raken en soms breder gaan. Denk bijvoorbeeld aan een strategie die gaat over het verbeteren van de leefbaarheid van buurten. Dat vraagt wat van het wonen, maar raakt ook veiligheid, het ruimtelijk en sociaal domein. Als concretisering van zo'n strategie kan de woningbouwprogrammering, de woonruimteverdeling of de verduurzaming worden ingevuld. Dat soort onderwerpen behoren vanzelfsprekend tot de woonvisie, maar hebben eerst richting nodig. Door te zorgen dat de maatregelen bijdragen aan de strategieën die – op hun beurt - leiden tot het hogere doel geeft de woonvisie een duidelijke richting.

Thema's

Om de woonvisie te ordenen en de uitgangssituatie goed in beeld te krijgen, worden zes volkshuisvestelijke thema's onderscheiden:

1. Beschikbaarheid
2. Woonlasten
3. Duurzaamheid
4. Betrokkenheid
5. Leefbaarheid
6. Kwaliteit.

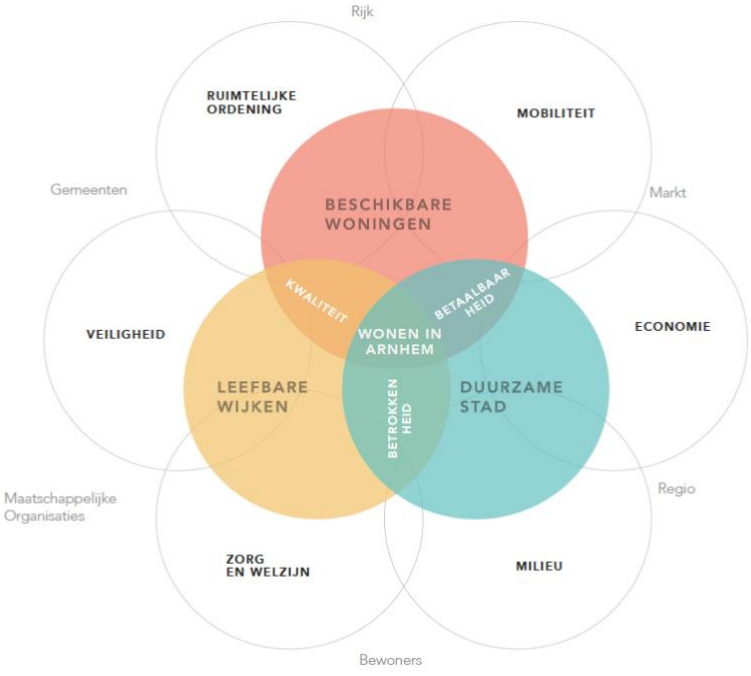

Doel en uitgangspunten

We hebben flinke ambities met onze woonvisie. Die ambitie komt voort uit de overtuiging dat een radicale omslag nodig is, waarbij voor wonen niet langer het recht van de sterkste geldt. Wonen is immers een grondrecht.

Het opstellen van de woonvisie is noodzakelijk om de komende jaren uitvoering te geven aan onze volkshuisvestelijke ambities. We willen komen tot een ambitieuze, herkenbare woonvisie, met onorthodoxe en sociale ideeën.

In de begroting 2023 en de ontwerp-omgevingsvisie zijn een aantal zaken benoemd die we aan de voorkant al als uitgangspunt meenemen. Hoewel deze zaken nog uitwerking kunnen verdienen, zijn een aantal elementen al door uw raad vastgesteld. Deze uitgangspunten betreffen onder andere (maar niet uitsluitend):

- We bouwen betaalbaar: over de nieuwbouwprojecten heen is minimaal 50% een betaalbare huur- of koopwoning, waarvan minimaal 30% een sociale corporatiehuurwoning. Binnen het bredere betaalbare segment zoeken we nadrukkelijk naar manieren om goedkope en betaalbare koopwoningen te realiseren;
- We onderzoeken mogelijkheden om te versnellen en we bekijken waar verdichtingskansen liggen;
- We gebruiken de wettelijke en gemeentelijke instrumenten die voorhanden zijn om de (woning)markt te beteugelen en opkoopgedrag, malafide verhuurderschap en speculatie tegen te gaan;
- We versterken de positie van huurders;
- Met woningcorporaties maken we afspraken over verduurzaming van het woningbezit. Met behulp van fondsen en ondersteuning van VVE's helpen we ook particuliere woningeigenaren;
- We maken ruimte voor collectieve wooninitiatieven;
- Arnhem staat voor het versterken van de identiteit van wijken en het vergroten van de verscheidenheid binnen wijken. Differentiatie en variatie in huishoudens, inkomens en woningen binnen wijken biedt ruimte voor het maken van een wooncarrière binnen wijken. Dit betekent ook dat we gaan mixen en de verhouding van verschillende wooncategorieën op wijkniveau verbeteren;
- Onze focus ligt op verminderen van de druk op de kwetsbare wijken en voorkomen dat wijken afnemen in leefbaarheid.
- We stemmen af met de regio om te zorgen voor een verscheidenheid van woonmilieus en een eerlijkere verdeling van sociale corporatiehuurwoningen over verschillende gemeenten;
- We passen bestaande woningen aan: Dit kan bijvoorbeeld door het splitsen van woningen of het zorgen dat een woning levensloopbestendig wordt;
- We bevorderen doorstroming, door onder andere de inzet van verhuiscoaches;
- We bouwen circulair en klimaatadaptief.

Omdat we bouwen naar behoefte vormt het recentste woonbehoefteonderzoek een belangrijke onderlegger voor de nieuwe woonvisie.

3. Participatievoorstel

De intentie van de woonvisie is in de allereerste plaats om bewoners goed te laten wonen, nu en in de toekomst. Omdat dit doel direct raakt aan de leefomstandigheden van veel Arnhemmers, is het een beleidsstuk dat grote impact kent.

De woonvisie willen en zullen we dan ook nadrukkelijk opstellen in samenwerking met de stad en met uw raad.

We willen hierbij nieuwe manieren vinden om met mensen te spreken en aan te sluiten bij hun wensen en behoeften. Samen met professionals duiken we dieper op de thema's in. Daarnaast willen we met u en onze stad ook plezier beleven aan het opstellen van een nieuwe woonvisie.

Dit participatievoorstel gaat op hoofdlijnen in op het participatieproces dat we zullen volgen. Gaandeweg zullen we ongetwijfeld worden geïnspireerd door andere en meerdere manieren om meer Arnhemmers te betrekken bij de woonvisie.

Hoewel we ons uiterste best zullen doen de geschetste planning te volgen, kan het uiteraard voorkomen dat bijvoorbeeld het uitdiepen van kwesties of een behandeling in uw raad meer tijd vergt dan verwacht. Het kan daarmee dus ook voorkomen dat de participatiefase zich over een langere periode uitstrekt dan we ons nu voornemen.

Via het beleidskader 'Arnhems stappenplan participatie' hebben we met elkaar afgesproken dat bij plannen met veel impact een startnotitie met een participatievoorstel aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden. In dit hoofdstuk gaan we in op vier vragen die in het stappenplan centraal staan.

1. Met welk doel kiezen we voor participatie?

Er zijn voor ons twee overkoepelende redenen om een uitgebreid participatietraject in te zetten. De eerste hiervan raakt aan de democratische legitimiteit van de woonvisie. De andere reden is meer inhoudelijk/instrumenteel van aard, waarbij het doel van de participatie is om kwalitatief betere beslissingen te nemen.

Democratische legitimiteit
We zijn er intrinsiek van overtuigd dat voor een goede woonvisie alle stemmen moeten worden gehoord. We vinden dan ook dat we ons uiterste best moeten doen om aan te sluiten bij de leefwereld, wensen en behoeftes van Arnhemmers. We vinden het hierbij belangrijk dat we manieren vinden om Arnhemmers te bereiken die normaal gesproken wellicht minder invloed hebben op beslissingen van de gemeente. Op die manier kunnen we de gelijkwaardigheid onder belanghebbenden vergroten.

Deskundigheid gebruiken om betere beslissingen te nemen.
In een goed participatietraject kunnen de inzichten van inwoners en professionals leiden tot betere en breed gedragen beslissingen. Daarnaast kan er direct verandering in gang worden gezet door organisaties te betrekken die de woonvisie mede moeten uitvoeren. Geef professionals de ruimte om mee te denken over hoe een doel bereikt kan worden en zij gaan er met meer enthousiasme en toewijding mee aan de slag dan wanneer ze er niet aan hebben meegewerkt.

2. Wie betrekken we bij het proces?

De belanghebbenden met wie we in gesprek gaan zijn in te delen in vier groepen: samenwerkingspartners, georganiseerde stakeholders, individuen/bewoners en de gemeenteraad.

Samenwerkingspartners:

- *Woningcorporaties;*
- *Huurders- of bewonersorganisaties;*
- *(Commerciële) ontwikkelende en/of bouwende en/of beleggende partijen;*
- *Bovengenoemde partijen participeren ook als georganiseerde stakeholders via het Woningbouwplatform Arnhem (Stadsakkoord).*
- *Vertegenwoordigers van aanpalende beleidsdomeinen*
- *Zorgpartijen*

Overige (georganiseerde) stakeholders:

- *Het Huurdershuis*
- *Arnhemse Verhuurders Vereniging (AVV).*
- *Initiatiefnemers van het Arnhems woonprotest*
- *De gemeenten uit de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen.*

Individuen

- *Inwoners van Arnhem*
- *Woningzoekenden*

Gemeenteraad

- *Raadswerkgroep Stadsontwikkeling; voor informatieve, richtinggevende bijeenkomsten*
- *Gemeenteraad; ter besluitvorming.*

3. Hoe betrekken we belanghebbenden bij de woonvisie?

Fase 1: Aanhaken samenwerkingspartners

In de figuur op pagina 5 wordt behalve de zes volkshuisvestelijke thema's ook de omgeving van het wonen geschetst. Het geeft de samenhang weer met andere domeinen en partijen. Die partijen zijn van elkaar afhankelijk om doelen te verwezenlijken. We streven naar een grote mate van betrokkenheid van de bij het wonen direct of indirect betrokken partijen.
Daarom wordt via ten minste 10 interviews opgehaald hoe zij aankijken tegen het wonen in Arnhem en hoe zij staan ten opzichte van de ambities van de gemeente. Uit deze interviews zal blijken wat de inhoudelijke kwesties zijn en op welke vragen de woonvisie een antwoord moet geven.

Naast de samenwerkingspartners met wie de woonvisie zullen uitvoeren, willen we ook mensen of organisaties interviewen met een bijzonder perspectief; bijvoorbeeld dat van de woningzoekende of van de criticaster.

Fase 2: De wijken in

Gedurende het proces gaan we graag in gesprek met een diversiteit aan bewoners. Een inspraakavond bij de gemeente is in dat licht bezien sympathiek, maar onvoldoende effectief het aanspreken van een brede groep inwoners. Wij gaan daarom de stad in om bewoners op te zoeken waar ze al zijn, met mensen en op plekken die vertrouwd zijn. Om te horen en serieus te nemen hoe het wonen voor hen in hun dagelijks leven is. Daarbij moeten we duidelijk zijn over wat we wel en niet met deze input doen, waarop bewoners input kunnen geven en hoe dat terugkomt in de woonvisie.

In deze fase willen met het oog op dit doel 'de wijk' in. Hierbij geven we het participatieproces even 'uit handen' aan vier sleutelfiguren uit de stad die het gesprek aangaan op plekken naar keuze van deze personen. Op vier locaties organiseren we vier werksessies in samenwerking met de sleutelfiguren. Indien nodig, worden aanvullende straatinterviews gehouden met het oog op een (nog) breder scala aan personen. Ook kunnen we gebruik maken van een burgerpanel.

Fase 3: De kwesties doornemen met professionals en de gemeenteraad

Op het moment dat een contourennotitie gereed is, organiseren we een dagvullend stadsatelier (werksessie) met professionals vanuit de gemeente en haar partners over via welke wegen (strategieën) het oogmerk waar te maken is en welke mogelijkheden er zijn voor het oplossen van de kwesties.

Na deze sessie en het afmaken van de contourennotitie komen we terug bij de gemeenteraad voor een informatieve bijeenkomst. Dat zal rond het einde van het

eerste en het begin van het tweede kwartaal van 2023 plaatsvinden.

Fase 4: Terug de wijken in.

In deze vierde fase houden we opnieuw bijeenkomsten met sleutelfiguren en bewoners, om terug te geven wat we gaan doen en wat we nog moeilijk vinden. Wij zijn ervan overtuigd dat eerlijk en open terugkoppelen wat je met de input van bewoners hebt gedaan cruciaal is voor het vertrouwen in de overheid en de betrokkenheid van bewoners.

Inspraak

Aan het einde van het proces als de woonvisie in concept tot stand is gekomen, wordt het ter inzage gelegd om zienswijzen vanuit belanghebbenden en inwoners op te halen.

Verdere woonactiviteiten

Naast het bovengenoemde gefaseerde participatietraject dat we noodzakelijk achten voor de totstandkoming van de woonvisie, willen we gedurende het proces ook op andere manieren met de stad in contact komen om over wonen te praten. Met het oog hierop willen we nadrukkelijk voldoende flexibel zijn om in te springen op goede (participatie-)ideeën vanuit de stad om mensen actief te betrekken bij woononderwerpen. Naast het formele traject zullen wij in ieder geval drie activiteiten organiseren:

In samenwerking met CASA willen we in ieder geval één aansprekende avond organiseren over een belangrijke woonkwestie. We kennen CASA als een bevlogen organisatie, waar veelvuldig leerzame en leuke avonden worden georganiseerd.

Om goed te kunnen aansluiten bij de wensen en zorgen van jongere woningzoekenden, zullen we woningzoekenden via onze kanalen uitnodigen voor een speciale avond waarbij we hen trakteren op pizza om met ons te praten over hun zoektocht naar woningen. Om ook de beweegredenen van ouderen in hun zoektocht naar geschikte woningen beter te begrijpen, houden we ook een speciale bijeenkomst voor oudere inwoners.

Tot slot zullen we gaandeweg het proces de prijsvraagcampagne ‘Beste woonidee van Arnhem’ introduceren. Op deze manier stellen we Arnhemmers in de gelegenheid om creatieve en leuke ideeën aan te dragen die bijdragen aan beter wonen in Arnhem. Vanzelfsprekend kunnen goede ideeën dan ook een plek krijgen in de woonvisie.

	Participatie	Maand
Fase 0 Opstart project en startnotitie ter besluitvorming naar de gemeenteraad	Besluitvorming gemeenteraad	Dec ’22 – Jan ‘23
Fase 1 Samenwerkingspartners aanhaken	Diepte-interviews (minimaal 10) met stakeholders. Mogelijk straatinterviews	Q1 2023
Fase 2 Formuleren oogmerk van de woonvisie en doelstellingen		Q1 2023
Fase 3 De wijk in	Vier bijeenkomsten in de stad, in samenwerking met sleutelfiguren.	Q1 2023
Fase 4 De Kwesties	Dagvullend stadsatellier (werksessie) met professionals vanuit de gemeente en haar partners Sessie en terugkoppeling met de gemeenteraad	Q1-Q2 2023
Fase 5 Terug de wijken in	Bijeenkomsten met sleutelfiguren en bewoners om terug te geven wat we gaan doen en wat we nog moeilijk vinden	Q2 2023
Fase 6 Opstellen concept-woonvisie en ter inzage leggen		Q2-Q3 2023
Laatste fase Ter besluitvorming bij college en raad	Besluitvorming gemeenteraad	Q3 2023

4. Wat doen we met de uitkomsten?

Uitgangspunt bij de participatie is om belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken. Uiteindelijk zullen we de input van belanghebbenden en uw raad gebruiken om consciëntieuze afwegingen te (kunnen) maken en uiteindelijk aan uw raad voor te leggen.

In de praktijk van de woonvisie betekent dit dat we stakeholders zullen ‘raadplegen’ en laten ‘adviseren’.

Bij *adviseren* bepaalt de gemeente de agenda, maar kunnen betrokkenen ideeën, problemen en oplossingen aandragen. Deze ideeën spelen een volwaardige rol bij het ontwikkelen van beleid. Het college en/of de gemeenteraad zijn bereid zich aan de resultaten te verbinden. Zij kunnen bij de uiteindelijke besluitvorming hiervan afwijken. De inwoner of belanghebbende is daarmee adviseur.

Bij *raadplegen* bepaalt de gemeente zelf de agenda, maar ziet zij betrokkenen als gesprekspartners bij ontwikkeling van beleid. De gemeente is aan het stuur, en met de adviezen van belanghebbenden sturen we eventueel bij in de goede richting,

Op de ‘participatieladder’ zijn enkele nog hogere treden denkbaar, waarbij het echt gaat om het in samenwerking een stuk opstellen of om belanghebbenden te laten meebeslissen. Hoewel het bij deze woonvisie niet passend is dat hoogste niveau te bereiken, betreden we bij de doorwerking van de woonvisie wél de hoogste trede; bij het maken van de prestatieafspraken met corporaties werken we samen met hen en hun huurdersorganisaties aan gezamenlijke afspraken.

We hebben er zin in

Juist in deze tijden van grote wooncrisis is het een heldere woonvisie en een mooi proces van groot belang. We hebben zin in om van u en de stad te leren hoe er over wonen en de leefomgeving wordt gedacht. We horen in deze fase dan ook graag of er vanuit uw raad nog goede ideeën voor participatie zijn.

We hebben er vertrouwen in dat we in 2023 een heldere en vooruitstrevende woonvisie aan u kunnen voorleggen.